

Onderwijssysteem

Mexico

beschreven en vergeleken met
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Mexico. We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van de meest voorkomende diploma's uit Mexico met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

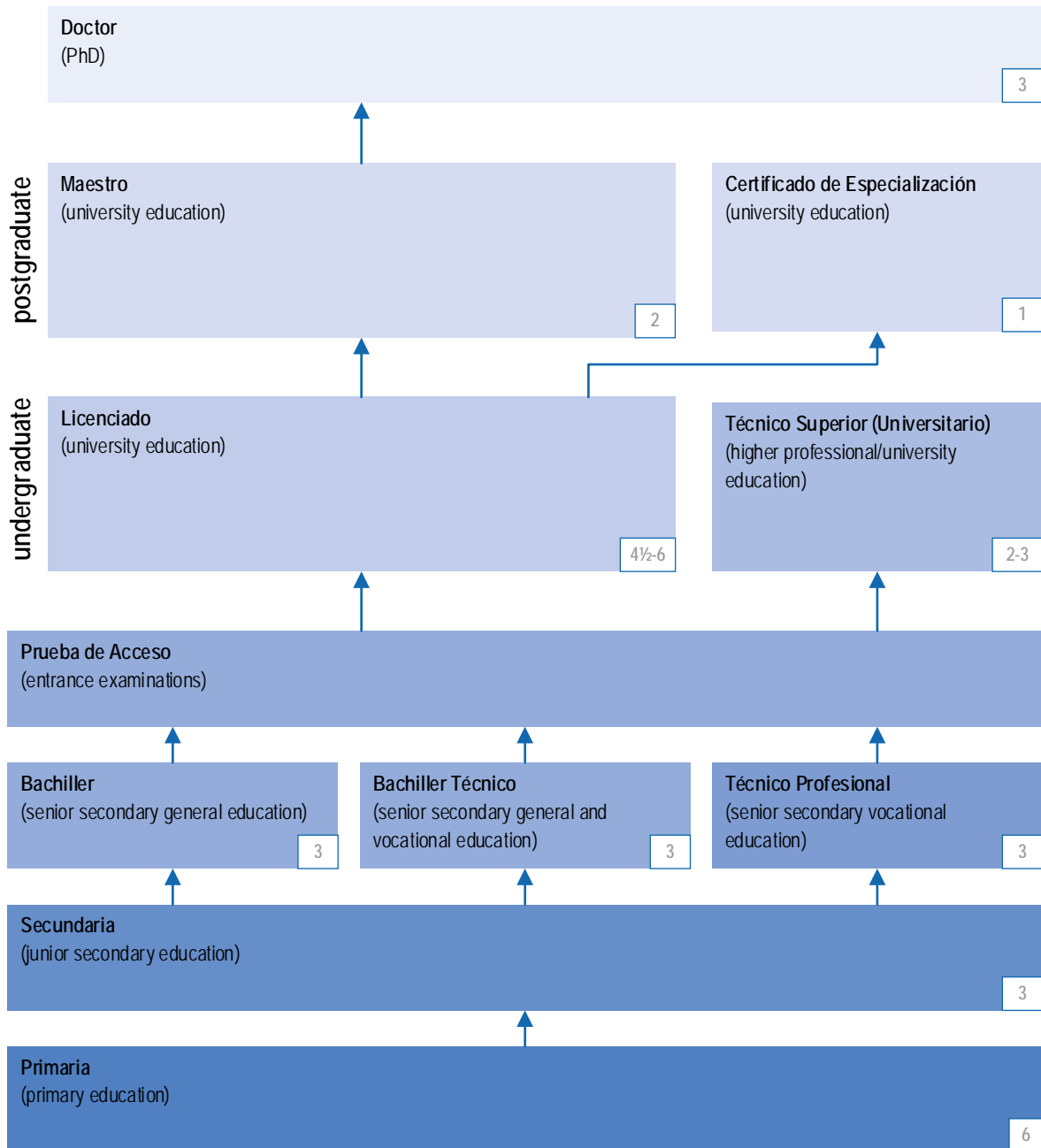
Disclaimer

We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.

Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar www.nuffic.nl/cc voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

Onderwijssysteem Mexico

 Dur van de opleiding

■ Waarderingstabel

In dit overzicht staan links de buitenlandse diploma's die het meest voorkomen bij toelatingsverzoeken tot het hoger onderwijs. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau	EQF-niveau	EQF-niveau
<i>Técnico(Profesional)/Profesional Técnico</i>	mbo-diploma (kwalificatieniveau 2, 3 of 4)	2-4	2-4
<i>Bachiller Técnico</i>	ongeveer havodiploma	4	4
<i>Bachiller</i>	ongeveer havodiploma	4	4
<i>Técnico Superior (Universitario)/Profesional Asociado</i>	2 jaar hbo	5	5
<i>Licenciado</i> (ten minste 4½ jaar)	ongeveer bachelorgraad in het wo of hbo	6	6
<i>Certificado de Especialización</i>	ten minste bachelorgraad in het wo of mastergraad in het hbo	6-7	6-7
<i>Maestro(a)</i>	meestal mastergraad in het wo	7	7

NB

- Dit is een globaal advies waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.
- NLQF = Nederlands nationaal kwalificatieraamwerk. EQF = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het EQF/[NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar wel over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.
- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijssysteem Nederland](#).
- [SBB, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven](#), waardeert buitenlandse diploma's en opleidingen op vmbo- en mbo-niveau. De waardering kan afwijken wanneer SBB het diploma waardeert voor toelating tot het mbo of de arbeidsmarkt.

■ **Introductie**

Mexico vormt een federatie van 31 onafhankelijke staten die zich in verschillende stadia van economische en sociale ontwikkeling bevinden. De hoofdstad Mexico-Stad met haar 20 miljoen inwoners, heeft een onafhankelijke status.

Het ministerie van Onderwijs (*Secretaría de Educación Pública, SEP*) is de verantwoordelijke instantie voor het onderwijs. Het ministerie deelt deze verantwoordelijkheid met verschillende landelijke en regionale organen. Zo hebben de afzonderlijke staten een eigen ministerie van Onderwijs.

Het Mexicaanse onderwijs is gegrondvest in artikel 3 van de Mexicaanse grondwet en in de *Ley General de la Educación*. Het hoger onderwijs wortelt vooral in de *Ley de la coordinación de la educación superior*, de *Ley de profesiones*, waarin de erkenning van beroepen is geregeld en in de *Ley orgánica de la administración pública general*. Mexico is nog bezig met de uitvoering van het onderwijsplan 1995-2000, dat hervormingen op de verschillende niveaus van onderwijs tot gevolg heeft.

In 1993 is de leerplicht, die het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs omvat, grondwettelijk vastgelegd voor 6- tot 16-jarigen, evenals het recht van de federale overheid om de curricula van het basisonderwijs, de onderbouw van het voortgezet onderwijs en die van de lerarenopleidingen vast te stellen. Het Spaans is de voertaal in het onderwijs.

Het academisch jaar loopt van augustus tot juni.

■ **Basis- en voortgezet onderwijs**

Het basisonderwijs wordt grotendeels (93 procent) door de staat verzorgd. Daarnaast bestaan er ook particuliere scholen. Het basisonderwijs bestaat uit kleuteronderwijs (*preescolar*) (leeftijdscategorie 5-6 jaar), lager onderwijs (*educación primaria*) met een nominale duur van 6 jaar (leeftijdscategorie 8-12 jaar) en de onderbouw van het voortgezet onderwijs (*secundaria*) die een nominale duur van 3 jaar (leeftijdscategorie 14-15 jaar) heeft (tussen 24 en 28 contacturen per week). De onderbouw bestaat uit algemene vorming (*educación secundaria*) en beroepsvorming (*educación secundaria técnica*).

Om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren is onlangs het *Plan de Estudios 2011 – Educación Básica* opgesteld. Dit document is opgesteld met medewerking van academisch personeel van de *Dirección General de Desarrollo Curricular*, dat deel uitmaakt van de *Subsecretaría de Educación Básica de la Secretaría de Educación Pública, La Reforma Integral de la Educación Básica – RIEB* (de

hervorming in het basisonderwijs), en het *Plan de Estudios 2011* in het bijzonder vertegenwoordigt de komende 20 jaar een belangrijke stap vooruit om scholen beter voor te bereiden op de specifieke leerbehoeften van elke leerling.

Kinderen worden tot de bovenbouw van de middelbare school toegelaten op basis van een getuigschrift van het basisonderwijs. Vele scholen kennen ook een toelatingsexamen. Ook universiteiten (*escuelas preparatorias*) bieden het *bachillerato* aan, de laatste klassen van het algemeen vormend voortgezet onderwijs.

De bovenbouw van de middelbare school (*educación media superior*) heeft een nominale duur van 3 jaar (elk semester duurt 20 weken, waarvan 16 effectieve lesweken en 4 weken tussen de semesters in) en bestaat sinds 1993 uit drie soorten onderwijs:

- algemeen vormend voortgezet onderwijs (*propedeútica/preparatoria/bachillerato*) dat voorbereidt op het hoger onderwijs en wordt afgerond met het diploma *Bachiller*;
- algemeen vormend voortgezet onderwijs met een component beroepsvorming (*bachillerato tecnológico*), ook wel genoemd *bachillerato bivalente*. Dit type onderwijs biedt eveneens toelating tot het hoger onderwijs en wordt afgerond met het diploma *Bachiller Técnico*.

De woorden *Bachiller* en *Bachiller Técnico* worden vermeld op het *Certificado de Estudios* (cijferlijst). De cijferlijst geldt dus tevens als getuigschrift.

Het niveau van de *Bachiller* en van de *Bachiller Técnico* is ongeveer vergelijkbaar met dat van een havodiploma.

- zuiver beroepsgericht onderwijs (*educación profesional técnica* of *terminal*) dat geen toelating biedt tot het hoger onderwijs. Dit type onderwijs duurt eveneens 3 jaar, hoewel er ook kortere opleidingen bestaan en wordt afgerond met het getuigschrift *Técnico*, ook wel genoemd *Técnico Profesional* of *Profesional Técnico*.

Het niveau van de *Técnico*, *Técnico Profesional* en van de *Profesional Técnico* is vergelijkbaar met dat van een mbo-diploma op kwalificatieniveau 2, 3 of 4 in overeenkomstige richting, afhankelijk van opleidingsduur en richting.

■ Toelating hoger onderwijs

Om toegang te hebben tot het toelatingsexamen van het hoger onderwijs dient de kandidaat in het bezit te zijn van het getuigschrift *Bachiller* of *Bachiller Técnico*. Andere algemene landelijke eisen zijn er niet. Sommige universiteiten bieden ook het *bachillerato* aan. Hun studenten hebben dan automatisch toegang (*pase reglamentario*) tot een universitaire opleiding. Studenten van andere scholen worden toegelaten op basis van een toelatingsexamen.

Bij andere universiteiten moet iedereen een toelatingsexamen afleggen. Behalve de algemene vorming worden kennis van de gekozen richting, gedrag en IQ getest. Enkele universiteiten hebben een eigen toelatingsexamen, maar de meerderheid gebruikt de standaard *EXANI II*, dat ontworpen is door het *Centro Nacional de Evaluación para la Educación Superior* (Ceneval).

■ Hoger onderwijs

Tot het hoger onderwijs behoren de universiteiten, technische universiteiten, technologische instituten en instellingen voor lerarenopleidingen basisonderwijs (*escuelas normales*). De kwaliteit van het onderwijs kan enorm variëren.

Mexico kent ongeveer 600 overheidsinstellingen en zo'n 1100 particuliere instellingen van hoger onderwijs. De oudste particuliere instellingen zijn de *Universidad Autónoma de Guadalajara*, *Universidad Iberoamericana* en het *Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey*. Ongeveer 174 overheids- en particuliere instellingen bevinden zich in de hoofdstad. Ruim 70 procent van de studentenpopulatie studeert aan een overheidsinstelling. De meeste overheidsinstellingen zijn autonoom.

De meeste particuliere hogeronderwijsinstellingen zijn niet erkend. Dit type particuliere instellingen biedt meestal studierichtingen in de 'zachte' wetenschappen aan, die weinig investeringen, zoals laboratoria, vergen. De enorme groei aan particuliere instellingen is het gevolg van het tekort aan plaatsen aan de overheidsinstellingen, waardoor studenten die zich de dure elite instellingen niet kunnen veroorloven, aangewezen zijn op deze goedkopere instellingen. Een tweede factor die een belangrijke rol heeft gespeeld is de decentralisatie van de accreditatie in de jaren 80, waardoor SEP niet meer de enige instantie was die de studieprogramma's accrediteerde en de instellingen erkende.

■ Universitair onderwijs

De wetenschapsgebieden waarin aan de universiteiten wordt gedoceerd zijn: natuur- en exacte wetenschappen, onderwijskunde en humaniora, landbouw en visteelt, gezondheidszorgwetenschappen, technische wetenschappen en ten

slotte sociale en economische wetenschappen. Hoger beroepsgerichte opleidingen, zoals bijvoorbeeld verpleegkunde, behoren in Mexico tot het universitair onderwijs. Daarnaast bieden universiteiten *cursos de actualización* aan, bijscholing van afgestudeerden in hun eigen vak.

De universiteiten in Mexico onderscheiden twee niveaus: *pregrado* en *posgrado* .

Pregrado-opleidingen

Tot de *pregrado* worden gerekend de *técnico superior universitario* en de *licenciatura* . Deze laatste heeft een nominale studieduur van minimaal 9 semesters. Na afronding van het theoretische gedeelte van een universitaire opleiding kan men aan enkele universiteiten het getuigschrift *Egresado* soms ook *Egresado Pasante* of *Pasante* genoemd, behalen. Deze begrippen betekenen "afgestudeerd". Over het algemeen wordt de graad *Licenciado(a)* verleend na het slagen voor het *examen de profesional* en het presenteren van de afstudeerscriptie.

Behalve de graad *Licenciado* worden ook beroepskwalificaties gebruikt zoals *Abogado* (advocaat), *Ingeniero* (ingenieur) en *Arquitecto* (architect). Degenen die aan een overheidsinstelling hebben gestudeerd, dienen daarna een periode van maatschappelijkedienstverlening (*servicio social*) te volbrengen, ter compensatie van de studiekosten.

De procedure voor het verkrijgen van de *célula profesional* (beroepsidentiteitskaart) is gecentraliseerd bij de *Dirección de Profesiones* van het SEP, waar de titel wordt geregistreerd. Deze directie verleent de identiteitskaart, nadat voldaan is aan een aantal verplichtingen zoals het inleveren van de afstudeerscriptie (*tesis, tesina, monografía*) en voor overheidsuniversiteiten het verrichten van maatschappelijke dienstverlening gedurende een bepaalde periode.

Het niveau van de graad *Licenciado* na een opleiding van ten minste 4½ jaar is ongeveer vergelijkbaar met dat van een bachelorgraad in het wetenschappelijk onderwijs of in het hoger beroepsonderwijs, afhankelijk van de studierichting.

Posgrado-opleidingen

Tot de *posgrado* -opleidingen horen de *especialización, maestría* en *doctorado* .

Especialización

Het *Certificado de Especialización* wordt verleend na afronding van een nominaal 1-jarige vervolgopleiding (60 studiepunten). Deze vervolgopleiding moet niet verward worden met medische specialisaties die een duur hebben van 3 tot 5 jaar.

Het niveau van het *Certificado de Especialización* is vergelijkbaar met dat van ten minste een bachelorgraad in het wetenschappelijk onderwijs of, voor hoger beroepsgerichte opleidingen, met dat van een mastergraad in het hoger beroepsonderwijs.

Maestro(a)/Magister

De graad *Maestro(a)* wordt verleend na een nominaal 2-jarige universitaire vervolgopleiding (110 studiepunten), die afgerond wordt met een scriptie. Deze opleiding biedt toelating tot het doctoraat. De benaming *maestro(a)* wordt overigens ook gebruikt voor leraren aan de basisschool, reden waarom in Mexico ook het Engelse woord *master* wordt gebruikt voor de graad na afronding van een universitaire vervolgopleiding.

Het niveau van de graad *Maestro(a)* is meestal vergelijkbaar met dat van een mastergraad in het wetenschappelijk onderwijs.

Doctor

De *doctorado* duurt gemiddeld 3 jaar (195 studiepunten). Dit is een onderzoekopleiding die afgerond wordt met de verdediging van de dissertatie (*tesis de doctorado*) op basis van zelfstandig onderzoek.

■ Hoger beroepsgericht onderwijs

Mexico kent geen binair systeem zoals Nederland. Universiteiten bieden ook korte hoger beroepsgerichte opleidingen aan die leiden tot de graad *Técnico Superior Universitario*, ook wel genoemd *Profesional Asociado*. Sommige universiteiten beschouwen deze titel als een tussengraad. Daarnaast zijn er *Institutos Tecnológicos* die hoger beroepsgerichte opleidingen aanbieden met een nominale studieduur van 2 tot 3 jaar, die leiden tot de graad *Técnico Superior*. Na afronding van deze opleidingen kan men doorstromen naar de universiteit om de graad *Licenciado* te behalen.

Het varieert in welk jaar van de *licenciatura* men kan instromen. De *Bachiller* en *Bachiller Técnico* bieden toelating tot deze opleidingen.

Het niveau van de graad *Técnico Superior Universitario*, *Técnico Superior*, *Profesional Asociado* is vergelijkbaar met 2 jaar hoger beroepsonderwijs in overeenkomstige richting.

Beoordelingssystemen

Mexico kent geen standaardisatie in beoordelingen. Zowel in het voortgezet onderwijs als in het hoger onderwijs gebruikt men de cijfers 0 tot 10 met 6 als voldoende; soms worden ook de cijfers 0 tot 100 of omschrijvingen gebruikt.

In cijfers	Omschrijving	Betekenis
9-10 of 90-100	<i>Muy bien (MB)</i>	Zeer goed
8 of 80-89	<i>Bien (B)</i>	Goed
6-7 of 60-79	<i>Satisfactorio, Suficiente (S)</i>	Voldoende
0-5 of 0-59	<i>Reprobado (R)</i>	Onvoldoende

Het studiepuntenstelsysteem varieert ook per universiteit. Over het algemeen is een opleiding met een nominale studieduur van 4½ jaar gelijk aan 424 punten. Elk punt vertegenwoordigt een aantal contacturen.

Accreditatie en kwaliteitszorg

Mexico kent een kwaliteitszorgstelsysteem naar Europees model. In 1990 is de *Comisión nacional de la evaluación de la educación superior* (CONAEVA) opgericht om het kwaliteitszorgstelsysteem op te zetten. Dit stelsysteem bestond in eerste instantie uit zelfevaluatie conform de opdracht van CONAVEA. Daarna volgde een visitatie per instelling door de *Comités interinstitucionales para la Evaluación de la Educación Superior* (CIIES), speciale commissies en ten slotte een meta-evaluatie van het gehele hoger onderwijs.

De evaluatie en accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs valt onder de verantwoordelijkheid van CIIES en van de *Consejo para la Acreditación de la Educación Superior* (COPAES).

Een overzicht van geaccrediteerde *undergraduate* opleidingen is beschikbaar op de [website](#) van COPAES en van *postgraduate* opleidingen op de [website](#) van *Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología* (CONACYT) in het *Padrón Nacional de Posgrado*.

Instellingen in het hoger onderwijs kunnen slechts graden verlenen wanneer SEP of een autonome overheidsinstelling van hoger onderwijs hun studierichtingen heeft geaccrediteerd. Zo is bijvoorbeeld ook de *Universidad Nacional Autónoma de México* (UNAM) een accreditatieorgaan. Particuliere instellingen kunnen sinds de jaren tachtig accreditatie (*Reconocimiento de Validez Oficial de Estudios*, RVOE) van hun studieprogramma's aanvragen bij SEP, op federatieniveau of op staatsniveau van de staat waarin de instelling is gevestigd, maar ook bij enkele autonome en/of overheidsinstellingen van hoger onderwijs.

■ Internationale verdragen

Mexico neemt deel aan het erkenningsverdrag tussen landen in Latijns America inclusief het Caribische gebied. In het kader van de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsassociatie heeft Mexico erkenningsverdragen met de Verenigde Staten en Canada gesloten.

■ Samenstelling dossier

Een cijferlijst (*certificado de estudios*) wordt aan het eind van de middelbare school uitgereikt, waarin vermeld staat welk type *bachillerato* de betrokkene heeft gevolgd. Dit getuigschrift kan afkomstig zijn van een middelbare school, maar ook van een universiteit. De getuigschriften worden ter certificering aan SEP overgelegd.

Ter afronding van het theoretische deel van een universitaire opleiding wordt het getuigschrift *Egresante* uitgereikt en, wanneer de student aan alle vereisten heeft voldaan, het diploma met de graad *Licenciado/Licenciada* of met een beroepskwalificatie. De diploma's zijn voorzien van een foto van de afgestudeerde. De bijbehorende cijferlijst refereert tevens aan het studieplan dat is gevolgd.

■ Overzicht hogeronderwijsinstellingen

- [Website](#) van ANUIES met een [overzicht](#) van overheids- en particuliere instellingen.
- [Website](#) van de *Subsecretary of Higher Education* (SES) van de SEP met een [overzicht](#) van alle publieke instellingen.
- [Website](#) van FIMPES met een [overzicht](#) van particuliere instellingen.

■ Handige websites

- [Website](#) van het Nuffic NESO-kantoor in Mexico.
- [Website](#) van SEP, *Secretaría de Educación Pública*, het Mexicaanse ministerie van Onderwijs.
- [Website](#) van SES, *Subsecretaría de Educación Superior*, de divisie hoger onderwijs van het ministerie van onderwijs.
- [Website](#) van ANUIES, de *Asociación Nacional de Universidades e Institutos de Educación Superior*, de in 1950 opgerichte associatie van instellingen voor hoger onderwijs, waar in totaal 165 overheids- en particuliere instellingen deel van uitmaken.
- [Website](#) van FIMPES, *Federación de Instituciones Mexicanas Particulares de Educación Superior*, de in 1981 opgerichte associatie van instellingen voor hoger onderwijs, die 110 particuliere instellingen voor hoger onderwijs omvat.

- [Website](#) van CONACYT, *Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología* met onder andere een overzicht van geaccrediteerde *postgraduate* opleidingen.
- [Website](#) van COPAES, *Consejo para la Acreditación de la Educación Superior* met onder andere een overzicht van geaccrediteerde *undergraduate* opleidingen.
- [Website](#) van het *Registro Nacional de Profesionistas*, nationale register van professionals.